

Justificació

El Projecte Educatiu de l'Institut de Sils és un projecte ric, obert i actiu, i es manté actualitzat curs a curs. Les característiques del nostre PEC són unes molt bones bases per qualsevol docent que vol esbrinar si la docència és la seva vocació i per desenvolupar les seves aptituds, tant personals com pedagògiques, necessàries per desenvolupar una bona tasca docent:

1. Aprenentatges globalitzats;
2. Agrupaments heterogenis;
3. Avaluació dels progressos individuals;
4. Educació en valors.

Transversalment, a més a més, l'organització curricular i l'avaluació és competencial des de ja fa molts anys. El nostre centre té una estructura molt horitzontal, on la presa de decisions, les valoracions, les propostes, el seguiment, la coordinació, etc. és molt compartida per tot el professorat.

Característiques del centre

1. Plantejament institucional

L'Institut de Sils és un centre viu, on cada curs reflexionem sobre la nostra pràctica educativa, i que, per tant, s'actualitza constantment atenent les necessitats de l'alumnat, l'entorn, les famílies i els docents. Actualment, formem part activa del programa Centres Formadors i del Laboratori de Transformació educativa (MATE), en el [programa FAIG](#) (Fent per Aprendre, Imaginant Globalment), i en diverses col·laboracions de la Xarxa de competències bàsiques i Fòrums de l'Educació.

Des del nostre centre, potenciem la interacció amb la comunitat educativa a través de diversos plantejaments que es van actualitzant curs a curs: Grups de Servei (Aprenentatge Servei), Projecte Singular Eina, Revista digital (Júnior Report), Projecte Amphibia i Projecte Biologia positiva (amb la Fundació Emys).

2. Estructura organitzativa

L'organigrama del centre és el següent: Equip directiu, la coordinació de nivells, les tutories i projectistes, l'Equip docent i finalment els departaments. L'equip directiu coordina les

reunions de tot el claustre, de coordinació de nivells i les reunions de departament. Les coordinadores de nivell són les que coordinen les tutores, projectistes i equips docents. Les

tutores són les que coordinen les diferents sessions de tutoria tan grupal (2 hores/setmana)

com individuals de l'alumnat (4 hores/setmanal). Les caps de departament són les que coordinen l'assoliment dels objectius de la PGA (referents a la millora dels resultats educatius) i les programacions durant el curs. A causa de la reducció de les hores que l'equip directiu pot fixar, les reunions de coordinació han quedat molt escasses. El plantejament general és: una hora d'Equip Docent setmanal, una hora de reunió general de tot el claustre mensual i una reunió de departament mensual. Durant el mes de juliol el treball reflexiu i analític és diari.

3. Àmbit curricular i metodològic

Despleguem el currículum de forma globalitzada en dues línies:

a) A través de la franja de treball cooperatiu que són de 5 h a la setmana: espai reservat per posar en pràctica el treball en equip, de forma cooperativa, a partir d'una proposta d'activitats, fomentant l'autonomia i l'autogestió del grup.

b) A partir de la globalització curricular des de tots els àmbits: els àmbits organitzen el seu currículum a partir de les necessitats del projecte. Despleguem el currículum de forma competencial:

- A. Des de cada àmbit, l'estructura de les programacions i de les activitats d'aprenentatge és competencial.
- B. La programació general compartida per tots els àmbits.
- C. En l'avaluació. Basem l'avaluació en els progressos individuals i el desenvolupament de les competències pròpies de cada àmbit i en les transversals, posant especial accent a la d'aprendre a aprendre.

4. Orientació educativa i acció tutorial

Un dels eixos fonamentals del nostre PEC és l'acció tutorial. De 1r a 3r les tutores tenen 4h lectives per poder fer seguiment individual de l'alumnat de la seva tutoria i dues hores setmanals per fer tutories grupals. Les tutores de 4t tenen una hora de tutoria grupal i quatre de seguiment individual. Tots aquests recursos humans volen garantir un seguiment individualitzat dels progressos i evolucions de l'alumnat que permeten fer un millor acompanyament, així com l'orientació de l'alumnat vers a l'itinerari que encaixa millor

segons els seus interessos i possibilitats.

El nostre Pla d'Acció Tutorial el treballem amb els tutors i ens dona les línies d'actuació i els

objectius de les diferents sessions tutorials del curs. L'orientació educativa la comencem a 3r d'ESO on fa un projecte d'orientació en què l'alumnat s'ha de fer un itinerari del seu postobligatori pensant en les seves pròpies habilitats i capacitats, i veient com encaixen en els diferents perfils professionals. Amb aquesta construcció dels diferents itineraris que volen aconseguir un objectiu futur, planifiquen les matèries optatives que escolliran a 4t d'ESO. A 4t d'ESO la meitat del seu horari es dedica a matèries de modalitat i la meitat a través de matèries comunes.

5. Família i entorn

A l'institut hi ha una estreta col·laboració i participació en les decisions de centre entre la Junta de l'AFA i l'Equip directiu. Ens reunim de forma mensual i compartim les diferents col·laboracions que es duren a terme: les jornades de portes obertes, el comiat de quart de l'ESO, activitats formatives per les famílies, xarxes socials, etc.

L'Institut de Sils és Escola Verda i desenvolupem accions coordinades amb altres centres de la comarca i amb les administracions (Ajuntament i Consell Comarcal) pel desenvolupament sostenible del territori i recuperació d'espais verds com el "Projecte Amphibia", als Estanys de Sils o actuacions amb la Fundació Emys. Els alumnes del nostre centre també col·laboren a través de l'Aprenentatge servei o el Projecte Singular Eina amb les entitats del municipi de Sils i de Riudarenes.

Les famílies dels nostres alumnes, poden assistir i participar en la vida del centre durant el dia lectiu, impartir alguna sessió dels tallers... i en activitats relacionades amb les tutories.

Objectius específics de les pràctiques al nostre centre

Objectiu específic 1:

Formar als practicants en la personalització dels aprenentatges.

El docent del sistema educatiu obligatori i inclusiu cal que aprengui a respectar els ritmes maduratsius i evolutius dels estudiants. Això significa que cada aprenent té les seves pròpies característiques, aprèn de formes i amb ritmes diferents i no només en les competències pròpies de cada àmbit sinó com a persona en una societat. Serà que el practicant aprengui i experimenti com desenvolupar un perfil facilitador de l'aprenentatge tant per desenvolupar competències pròpies de l'autoconeixement com per aprendre a aprendre.

Objectiu específic 2:

Fonamentar la seva didàctica i avaluació en les competències pròpies del currículum. L'estudiant haurà de basar la seva didàctica en el desenvolupament competencial de

l'alumne (tant les pròpies de cada àmbit com les transversals). Entendre les competències i descriure els diferents graus d'assoliment, reconèixer els indicadors, dissenyar activitats d'aprenentatge que les duguin a terme, eines per treballar la consciència de l'alumne vers aquestes competències, a través de la integració de l'avaluació en les activitats, potenciant l'auto i la coavaluació.

Objectiu específic 3:

Facilitar el màxim d'experiències docents integradores i capacitadores. La feina del docent sovint es confon amb la feina d'un especialista de matèria. A l'institut de Sils volem donar importància a l'amplitud d'experiències que implica ser un docent: especialista d'una matèria, docent d'altres matèries d'un mateix àmbit, tutor, projectista, orientador, company d'equip, professor de guàrdia, professor acompanyant de sortides, suport escolar, atencions individualitzades, etc.

Objectiu específic 4:

Acompanyar en el respecte i el ritme propi de cada practicant.

Aquestes pràctiques han de ser l'experiència del practicant per valorar la seva aptitud i comoditat davant la tasca docent. Per tant, ha de poder posar en pràctica les seves activitats respectant els ritmes que ells mateixos vagin veient en les hores destinades a l'observació del grup-classe dins de l'aula. Han d'aprendre de l'assaig-error a partir de les seves pròpies experiències i de les experiències d'altres docents i altres practicants, amb l'assessorament del mentor/a i també dels docents del centre, a través d'un debat pedagògic constructiu i respectuós amb els processos d'aprenentatge dels mateixos practicants.

Fases del desenvolupament del pràcticum

1. *Presentació* dels mentors i practicants: a partir de diferents dinàmiques de grup. 2. *Pla d'acollida* dels practicants amb l'explicació del projecte de centre, la personalització de l'aprenentatge, l'avaluació i els instruments que utilitzem. En aquesta presentació convidem als tutors de la universitat.
3. *Fase d'observació*: tal com està recollit en la guia de les diferents universitats, en la fase d'observació els practicants poden visitar totes les aules, a partir d'una proposta consensuada entre el cap d'estudis, el coordinador de les pràctiques i el mentor. El practicant pot fer propostes de canvis i si s'escau, participar de les activitats proposades a l'aula.
4. *Fase de pràctiques*: el practicant juntament amb el mentor realitzen la part pràctica segons el calendari marcat per les universitats. L'horari és complet, una part dedicada a l'aplicació a l'aula de la seva proposta didàctica i una altra part, participant de manera activa

en les diferents propostes educatives del centre: tallers, projectes... i en les reunions de tutors/es, equips docents... i el practicant pot fer propostes de millora en la seva proposta didàctica, per completar la seva experiència docent.

Tant en la fase d'observació com en la de pràctiques, hi ha una participació per part dels docents del Claustre que utilitzen el següent document per fer el seguiment dels practicants: [Avaluació mentoria per part del Claustre](#) i també un de més específic pels docents del Claustre que pertanyen al mateix àmbit que el de les pràctiques dels practicants, que fan servir aquest altre document: [Avaluació docent àmbit](#)

5. *Fase de tancament i avaluació:* Els practicants disposen d'un formulari per poder valorar les diferents parts de les quals s'estructura la seva experiència docent i on es recullen les seves propostes de millora: [Avaluació mentoratge pràctiques MUFPS](#). També hi ha un qüestionari perquè el Claustre pugui valorar les pràctiques i fer propostes de millora i una graella pel professorat del centre a on valorar les interaccions amb els practicants i els possibles debats pedagògics que s'hagin pogut generar, tant en l'observació de la tasca docent, les reunions d'equips... : [Valoració de les pràctiques per part del Claustre](#).

A més, els practicants realitzen un quadern de bitàcola, a on queden reflectides les seves experiències, les seves reflexions i tot allò que considerin important de ser compartit.

Protocol d'acollida, acompanyament i comunicació amb els estudiants.

1. Pla d'acollida: La primera trobada entre els mentors i els practicants, la duem a terme un dia a la tarda. En primer lloc, ens presentem, els mostrem el nostre centre i acabem fent una dinàmica de reflexió pedagògica i dels seus interessos personals a on participem tots plegats.

Un altre dia, també a la tarda, fem una trobada a on també estan convidats els tutors/res de la universitat a on s'explica el projecte de centre, la personalització de l'aprenentatge, l'avaluació i els instruments que utilitzem, ajudant els practicants a poder contextualitzar el PEC del centre.

Aprofitem perquè signin el compromís de confidencialitat: [Document confidencialitat](#) 2. En uns dels claustres anteriors a l'inici del Pla d'acollida, s'anima a tot el professorat del centre a participar activament, en l'acolliment de l'alumnat tant en la fase d'observació com en la fase de pràctiques. Per valorar l'acolliment utilitzem el següent document: [Cheklist](#) 3. Per fomentar la participació dels practicants en tota l'estructura del nostre centre, hi ha una àmplia obertura d'experiències docents: des de la participació en classes de la mateixa especialitat, tant amb el seu mentor com amb altres docents, passant per tutories, consell d'alumnes, tallers i altres. Per poder fer un seguiment d'aquestes participacions, fem servir un document, [el passaport](#), a on queden recollides totes les interaccions dels practicants

amb les persones que formen part del claustre del nostre centre.

4. Els practicants participen en tots els Equips docents durant la seva fase de pràctiques, també en els claustres convocats, al Consell d'alumnes i a alguns dels grups de servei. Els practicants, a través de la figura del coordinador de pràctiques li exposarà aquestes diferents col·laboracions i l'acompanyarà, si s'escau, en les trobades perquè pugui observar, preguntar i reflexionar sobre la naturalesa d'aquests àmbits d'actuació que té l'institut i que serveixen per tenir impacte fora del centre amb l'objectiu de tenir transformació social. En el cas d'alguns dels grups de servei hi participarà de forma activa perquè observi i aprengui, de quina manera aquests espais que permeten desenvolupar a l'alumnat les competències transversals i personals. Seran testimonis de com l'alumnat es veu a si mateix com a protagonista de la comunitat i, això, és part elemental de la formació de la seva persona en base de valors positius. També podrà assistir a les reunions setmanals que van el Consell d'alumnes, organització pròpia dels estudiants de l'institut que es coordina amb les temàtiques de les assemblees que es fan setmanalment a les aules. El Consell d'alumnes és part activa del centre en les jornades especials i en les decisions de centre que afecten directament l'alumnat.

5. Assisteixen a les Juntes d'avaluació del segon trimestre, del nivell educatiu en el qual faran l'aplicació de la seva unitat didàctica. Així poden conèixer millor als alumnes que es trobaran a l'aula i les diferents intervencions que s'estan duent a les aules. 6. Els practicants participen de sortides durant la fase de pràctiques, normalment, del nivell educatiu a on fan l'aplicació didàctica.

8. Els espais de treball que utilitzen els practicants són comuns amb els de la resta de claustre, per facilitar la interacció i la comunicació.

9. Si s'escau, els practicants poden participar en les sessions de FIC.

10. Els practicants i els mentors/es, disposen d'una hora setmanal de trobada per a valorar els seus aprenentatges, dubtes, propostes didàctiques i de millora...

11. El coordinador està sempre disponible per solucionar qualsevol dubte que pugui sorgir i els hi fa preguntes tant de caràcter pedagògic com de benestar personal i relació amb els alumnes i amb els companys/es del claustre.

Participació dels estudiants en trobades amb coordinació, els mentors, als equips pedagògics i a les activitats d'aula.

La coordinació de l'equip directiu, establirà un mentor per cada practicant i el calendari necessari per fer el seguiment de la seva assistència, de la seva evolució com a docents, els espais de tutorització amb el mentor i els espais de treball amb altres practicants, amb altres docents i espais de treball individual.

El coordinador de les pràctiques es reunirà mensualment amb els mentors per coordinar els diferents aspectes de les pràctiques.

Els mentors es reuniran un cop cada setmana amb els practicants.

Els practicants assistiran a una diversitat de professorat, de tots els nivells educatius que hi ha al centre, i això ja ofereix un ampli ventall de converses d'anàlisi i reflexió pedagògica, sobre la pràctica docent.

L'espai de convivència és el mateix pels practicants que pels docents. Això també facilita les oportunitats per intercanviar coneixement.

El practicant, o bé a través del seu mentor si és tutor, o a través d'un tutor del centre, participarà de tutories grupals setmanalment. També assistirà a sessions de seguiment individuals d'alumnat -amb consentiment previ de l'alumnat i famílies- en les que podrà preguntar i observar quina és la naturalesa d'aquestes accions i quins beneficis reporten a l'alumnat i a la comunitat educativa. El practicant podrà organitzar, si vol, sessions de tutories grupals les quals implicaran fer dinàmiques de cohesió de grup i assemblees en les quals, l'alumnat haurà de debatre aspectes de la classe o de l'institut que estimin convenient. Per fer el seguiment i l'avaluació dels alumnes, el mentor serà l'agent directament implicat.

Interacció entre els tutors de la universitat, els mentors i els estudiants al llarg del procés.

1. Es convida a les tutores de la universitat dels practicants a la sessió inicial de contextualització del projecte educatiu.
2. El coordinador i els mentors estan en contacte a través del correu electrònic amb els tutors de la universitat.
3. Els tutors són convidats a veure una sessió de pràctiques dels practicants i fer una posterior posada en comú amb el mentor i el practicant, generant un espai de conversa pedagògica a on el tutor pot incidir en aquells aspectes que consideri que s'han de millorar o desenvolupar d'una manera diferent de la proposada pel practicant.

Intercanvi pedagògic entre el centre, l'estudiant i la universitat. Dins de les formacions de l'equip impulsor del programa, estem valorant diverses accions previstes per millorar l'intercanvi pedagògic entre universitats i centre educatiu.

1. Trobada dels mentors, l'equip impulsor, els practicants i els tutors d'universitat. Fer activitats o exercicis en què hi hagi pràctica reflexiva: què ha canviat abans i després de les pràctiques (què ha millorat, què ha faltat, etc.), quin crec que ha de ser el perfil del professional del docent del s. XXI, etc. I valoració de com ha anat les pràctiques.

El centre d'opinió del practicant sobre aspectes a millorar del PEC, funcionament...

2. Conèixer a principi de curs el programa formatiu de la Universitat i de quina manera es du a terme el treball amb el grup heterogeni, el desenvolupament de les competències tant d'àmbit com transversals, l'avaluació formadora i poder fer aportacions constructives de com es fa al nostre centre, perquè quan els practicants hagin de venir al nostre centre, el que els hi han ensenyat i el que els hi mostrarem des del nostre centre sigui similar, amb uns mateixos criteris i una manera similar de fer i desenvolupar la seva proposta educativa.
3. Si es dona el cas, formar part del tribunal de fi de màster dels estudiants que ha tutoritzat.
4. Facilitar la participació activa de les persones mentores en línies de recerca i d'intervenció en les publicacions que es facin des de les universitats.
5. Promoure projectes de recerca i d'innovació en col·laboració universitats-centres formadors (des del disseny del projecte fins a la publicació dels resultats)
6. Visibilitzar els resultats de la recerca educativa i la seva transferència als centres formadors per avançar i difondre pràctiques docents d'èxit.

Propostes educatives de millora contínua i de transformació educativa. Segons el document El centre formador: entorn d'aprenentatge professionalitzador: És en aquest sentit, que és necessari avaluar les accions educatives d'acompanyament des del centre formador i la universitat com una oportunitat de millorar-les, atès que l'avaluació és una eina que situa, tant al centre formador com a la universitat, de manera conscient en el seu propi procés d'acompanyament i provoca la reflexió sobre les oportunitats de millora per avançar cap a un acompanyament constructiu.

En aquest document, es presenta una eina d'autoregulació, d'avaluació contínua i dinàmica, per als centres formadors que té per objectiu ajudar als centres formadors, d'una banda, a situar-se en referència als àmbits d'actuació que caracteritzen l'acompanyament dels estudiants i, d'altra banda, a reflexionar sobre la pròpia tasca d'acompanyament amb la finalitat de millorar-la. Aquesta eina facilita tant una autodiagnosi, la situació en la qual es troba el centre formador com un autoseguiment, atès que es pot utilitzar en diferents moments per comprovar si s'estan desenvolupant les habilitats d'acompanyament necessàries, així com una autoavaluació per obtenir evidències. En definitiva, aquesta eina ha de permetre als centres formadors identificar-se com a tal i orientar-se en la presa de decisions en el camí per esdevenir centres formadors de referència. Com a base d'orientació, l'eina d'autoregulació es presenta en forma de rúbrica i posa el focus en vuit

àmbits: [Diana d'autoavaluació de l'INS de Sils](#)

A més, per poder recollir evidències de com s'ha dut a terme tot el procés de pràctiques i poder realitzar els canvis que en trobades amb el Claustre i en constant debat pedagògic es considerin oportunes, tenim un qüestionari pel claustre i un altre pels practicants, a avaluar els aspectes que considerem oportuns de ser analitzats i si s'escau, dur a terme eines i estratègies pel seu desenvolupament i millora. (documents que es poden trobar al punt 5 de les fases de desenvolupament del pràcticum)

Desenvolupament de les funcions dels mentors.

Les funcions del mentor/a del nostre centre són les definides al document Pràctiques universitàries en centres educatius formadors:

- a) Acompanyar el procés formatiu dels alumnes mentre siguin al centre i coordinar les accions de formació.
- b) Consensuar amb els alumnes els continguts curriculars per dur a terme durant les sessions de classe que fan en la fase d'intervenció autònoma. Aquesta concreció s'ha de completar, a tot tardar, abans del final de la primera fase del pràcticum.
- c) Concretar, conjuntament amb el coordinador o coordinadora de pràctiques del centre, el coordinador o coordinadora de la universitat i l'alumne o alumna, el calendari i contingut de les reunions de treball, mitjançant el pla de treball de l'estudiant de pràctiques. En el nostre centre, hi ha una reunió setmanal del mentor o mentora amb l'estudiant de pràctiques.
- d) Facilitar i promoure la participació dels alumnes en les activitats de l'aula, en les pràctiques, reunions de curs o de nivell, òrgans de coordinació, equips docents, comissions de treball del centre i altres activitats rellevants per als membres d'un claustre d'un centre educatiu.
- e) Validar les programacions d'aula de les unitats didàctiques o unitats formatives que ha d'impartir l'estudiant, després del disseny tutoritzat que s'ha dut a terme des de la universitat.
- f) Permetre als alumnes introduir totes aquelles innovacions didàctiques que siguin factibles en el context concret de cada centre.
- g) Aportar periòdicament suggeriments de millora després de l'observació de les intervencions dels alumnes amb els seus grups d'alumnes.
- h) Avaluar les competències docents que els estudiants han desenvolupat en acabar la primera fase del pràcticum, amb finalitats reguladores, i fer una avaluació sumativa al final dels dos períodes de pràctiques. Per ajudar en aquesta avaluació, sobretot, durant el període d'aplicació de les pràctiques utilitzem el següent document:

Observació a l'aula per part del mentor/a

- i) Assessorar els estudiants amb relació a les intervencions a l'aula o al centre educatiu vinculades al seu treball final.
- j) Si es dona el cas, formar part del tribunal de fi de màster dels estudiants que ha tutoritzat.

Estratègies per motivar i orientar els estudiants en pràctiques.

- **Mantenir una** relació propera amb l'alumne de pràctiques, però alhora prou distant per avaluar-lo objectivament sense implicar-s'hi emocionalment.
- Fer conscient l'estudiant dels aspectes que posa en pràctica correctament i d'aquells que ha de millorar. Fomentar la pràctica reflexiva dels alumnes.
- Donar pautes d'intervenció als alumnes, però deixar que tinguin prou iniciativa per proposar ells mateixos activitats i desenvolupar-les. Hi ha d'haver un enriquiment mutu entre mentors i alumnes.
- Facilitar l'observació de diferents models docents, tot i que no siguin de l'especialitat de l'estudiant. Per dur a terme aquestes tasques, cal posar a disposició dels estudiants i dels mentors un pla de treball detallat per a cadascuna de les tres fases del pràcticum, en el qual es detallin els aspectes que els estudiants han de tenir en compte i treballar, així com la justificació didàctica. Aquest document pot servir d'orientació per a la descripció detallada de les tasques que han de desenvolupar els mentors.

Desenvolupament de les funcions dels coordinadors de centre. Les funcions del coordinador del nostre centre són les definides al document Pràctiques universitàries en centres educatius formadors:

- a) Acollir els alumnes en pràctiques, presentar-los el projecte educatiu, les formes de gestió i organització del centre i facilitar-los els documents necessaris.
- b) Presentar les relacions amb l'entorn (pla d'entorn, Administració local i comarcal, si s'escau, serveis educatius de la zona i serveis educatius específics, associacions, serveis externs, etc.
- c) Establir i coordinar el procés de pràctiques amb la universitat.
- d) Organitzar el calendari, els espais i els horaris d'intervenció dels alumnes en pràctiques.
- e) Facilitar als alumnes la mobilitat dins del centre i l'assistència a les diverses reunions (claustre, equips docents, departaments, tutories, reunions, entrevistes amb les famílies, etc.).
- f) Decidir la relació de matèries, cursos i nivells implicats en el pràcticum.
- g) Definir i

Pla d'acció de centre formador de l'INS de Sils

consensuar el paper dels equips docents en el procés de formació dels alumnes en pràctiques.

- h) Avaluar, conjuntament amb els mentors, les competències docents que els estudiants han desenvolupat durant el període del pràcticum.